

ISPM 15

pallets zonder beestjes

Tekst: Vera de Visser, KAD

De wereld van de plaagdierbeheersing overlapt op sommige gebieden met die van de gewasbescherming. De internationale maatregel ISPM 15 is daarvan een voorbeeld. Hierin worden richtlijnen gegeven om het risico van wereldwijde verspreiding van schadelijke plaagdiersoorten samen met houten verpakkingsmaterialen te minimaliseren. Het betreft in eerste instantie insecten die mogelijk een gevaar kunnen vormen voor de gewasbescherming, maar uiteraard kunnen er op houten pallets ook houtaantasters voorkomen die in onze sector relevant zijn.

Nuttig hout

In de internationale handel wordt er algemeen gebruik gemaakt van houten verpakkingsmaterialen die zijn vervaardigd uit onbewerkt hout, ook wel stuwhout genoemd. Het gaat dan bijvoorbeeld om kratten, kisten, pallets, drums, spoelen en haspels. Dit hout beschermt met name ladingen die via schepen worden vervoerd en voorkomt mechanische schade van de verpakte producten wanneer een lading zou gaan schuiven tijdens het (zee) vervoer. Tegelijkertijd wordt ook de laadruimte van het schip beschermd tegen beschadigingen.

Stempel

Stuwhout kan worden vervaardigd uit allerlei houtsoorten, maar meestal worden de goedkopere (naald)houtsoorten gebruikt. Er wordt echter wel geselecteerd op kwaliteit om de stevigheid van het hout te garanderen; een belangrijke vereiste voor een zo hoog mogelijke functionaliteit. Wanneer het eenmaal in gebruik is, valt de herkomst van stuwhout niet altijd gemakkelijk te achterhalen. Niet in de laatste plaats omdat het vaak wordt hergebruikt nadat een lading is geleverd. Van daar ook het belang van ISPM 15 (International Phytosanitary Measure 15), een maatregel die is opgesteld door de IPPC (International Plant Protection Convention). Dit houdt in dat een behandeld en

goedgekeurd stuk stuwhout wordt voorzien van een stempel zodat altijd kan worden gecontroleerd of het volgens de internationale standaard is vrijgemaakt van levende -mogelijk schadelijke- insecten. Erg dun hout (6 mm en dunner) en samengesteld hout zoals triplex zijn overigens vrijgesteld van ISPM 15 vanwege het lage infestatierisico.

Gassing of verhitting

Het behandelen van stuwhout volgens de ISPM 15-norm hield vroeger bijna altijd in dat er een gassing met methylbromide of sulfurylfluoride werd uitgevoerd. Vanwege de schadelijkheid van dergelijke stoffen worden deze methodes echter nu niet meer aangemoedigd en wordt er gezocht naar milieuvriendelijkere alternatieven, zoals verhitting bij tenminste 56 °C (kerntemperatuur) gedurende 30 minuten. Daarnaast moet het hout zijn ontschorst.

De toegepaste behandelingsmethode wordt met een afkorting weergegeven in een houtstempel. Het uiterlijk van deze stempel moet aan een uitgebreide reeks voorwaarden voldoende en mag bijvoorbeeld niet handgeschreven zijn. Wereldwijd houden meer dan 130 landen zich aan deze standaard, wat wil zeggen dat zij hout zonder ISPM 15-stempel weigeren bij import en export.

Levend of dood hout?

Vanwege het mogelijke gevaar voor de gewasbeschermingssector is een houtbehandeling volgens ISPM 15 primair gericht op het doden van insecten die een voorkeur hebben voor levend hout. Omdat stuwhout voorafgaand aan de verwerking toch enige tijd zal moeten drogen, is het ook mogelijk dat er houtaantasters aangetrokken worden die hun levenscyclus op dood hout voltooien. Kortom, het type insecten dat relevant is voor de plaagdierbeheersing. Het hout hoeft echter slechts éénmaal te worden behandeld, waardoor een reïnfestatie met 'doodhoutliefhebbers' altijd mogelijk blijft. De aanwezigheid van een ISPM 15-stempel dient dus nadrukkelijk niet gezien te worden als een garantie dat hout tot in lengte van dagen insectenvrij blijft.

Naast het IPPC-logo bevat de ISPM 15-stempel informatie over het land van herkomst, de behandelingsmethode en de degene die de behandeling heeft uitgevoerd.

Stuwhout hoeft maar éénmaal behandeld te worden en wordt vaak hergebruikt. Het risico op reïnfestatie met aantasters van dood hout is altijd aanwezig.